

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din, Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 52.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaia vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 5. maja 1939

Cena posamezni številki din 150

Nepotrebna državna podjetja

»Jug. Kurir« je objavil vest, da je zopet postala aktualna misel o zgraditvi dveh novih državnih tovarnov za celulozo, katere misel se je pojavila že lani v juliju. Sedaj je baje to misel odobrili ministrski svet in sklenil, da se med Zeleno in Zavidovičem ustanovi tovarna za celulozo z 20.000 tonami kapacitete, med Ogulinom in Vrbovskim pa s 25.000 tonami kapacitete. Istočasno da se bo ustanovila tudi posebna družba »Jugoslovanska celuloza, d. d. c.«, ki da bo prevzela tudi celulozno tovarno »Sipadac«. Zgraditev obeh tovarnov bi veljala 90 milijonov din, modernizacija Sipadove tovarne v Drvaru pa okoli 10 milijonov din. Večina delnic nove družbe bi bila v rokah države, upravna mesta pa bi zavzeli razni uradniki ministrstva za gozdove in rudnike. Finančna sredstva za novo tovarno bi dala neka tuja finančna skupina, najbrže skupina Seligman.

Nikakor se ne moremo sprijazniti z mislijo, da bi bili novi tovarni za celulozo v resnici potrebni. Saj je šele par dni od tega, ko je objavil »Hrvatski dnevnik« dva dolga članka o Sipadu. Iz teh dveh člankov je vse prej razvidno, kakor pa da bi bil Sipad v korist države. Če bi namesto državnega podjetja izvažali les Sipada trgovci, ne bi dobila država samo neprimerno večje zneske za šumske takse, temveč bi tudi bila zaposlitev delavstva večja, zasebni trgovci pa se ne bi pritoževali čez nepotrebno konkurenco. Mislimo, da bi bilo mnogo bolj pravilno, če bi se najprej do konca razčistilo vprašanje Sipada in šele potem da bi se govorilo, če je res potrebno, da država s tujim kapitalom ustanavlja nove tovarne za celulozo. Saj je tudi zasebni kapital pripravljen ustanoviti tovarne za celulozo, in tudi velike ter moderne tovarne. In ustanovil bi jih še več, če bi te tovarne imele le desetinko teh ugodnosti, kakor pa jih imajo na račun davkoplačevalcev državne. Ravno sedaj je dograjena velika in v resnici moderna tovarna za celulozo g. Bonača pri Krškem. Ta tovarna dovolj jasno dokazuje, da je zasebna iniciativa v tej panogi zadostno močna.

Bile so pa tudi objavljene vesti, da namerava država zgraditi lastne cementarne, čeprav je notorično, da obstoječe zasebne ne morejo izkoristiti svoje kapacitete. Če je cement zasebnih cementnih tovarnov v resnici predrag, potem more država doseči tudi na drug način znižanje cen cementa in ni treba zato uničevati zasebno-cementno industrijo. Sicer pa ne razumemo, zakaj se ne zniža trošarina na cement, pa bo ta takoj prav znatno cenejši!

Poroča se nadalje, da namerava kmetijsko ministrstvo najeti posojilo za zgraditev državne tovarne za cepiva proti živalskim boleznim. Bila bi to hvalevredna misel, če bi imeli le nekaj gotovosti, da se bo ta nova tovarna tudi za državno blagajno izkazala za koristno. Tega jamstva pa prav nič ni in zato tudi ne moremo verjeti, da bi bila nova tovarna res potrebna.

Najprej naj se pri že obstoječih državnih podjetjih dokaže, da go-

spodarstvo v njih nič ne zaostaja za gospodarstvom v zasebnih tovarnah. Šele ko bo ta dokaz podan, bi se smele ustanovljati državne tovarne. Toda tega dokaza danes še nimamo. Nimamo pa niti tega dokaza, da bi bila nova državna podjetja potrebna, ker jih zasebna iniciativa ne bi mogla ustanoviti. Baš nasprotno je res, da se je za vsa ta podjetja zasebna iniciativa že izkazala. Zakaj torej ustanovljati zasebnim podjetjem, ki so brez izjeme dobri

davkoplačevalci države, še državnemu konkurenčna podjetja? Zakaj?

Niti tega dokaza ni, da bi bilo za delavstvo boljše, če se ustanovljajo državna podjetja namesto zasebnih, ker je notorično, da zasebne tovarne delavstvo mnogo bolje plačujejo kot državne. Kje so torej prepričujoči razlogi za ustanavljanje državnih podjetij?

Je vse prav in lepo, če kaže država gospodarsko aktivnost. Toda ta se naj pokaže predvsem tam, kjer je potrebna in kjer to

gospodarski ljudje pogrešajo že dolgo. Naj se država pobriga, da se bodo izboljšali pogoji za industrializacijo države, ne pa da s svojimi podjetji otežkuje zasebni iniciativi, da bi pomagala pri industrializaciji države. Kjer more zasebna iniciativa izvršiti vse potrebno, naj država ne posega v njen delokrog! Saj je prostora več ko zadosti za zasebna in za državna podjetja, zato naj se ta medsebojno dopolnjujejo, ne pa da si medsebojno škodujejo. Samo to je in more biti v korist celote.

ljarije, da brez škropljenja hmeljskih nasadov ni več zelene barve našega hmelja.

Ob istem času, ko je navedeno hmeljarsko društvo delalo živahno propagando za škropljenje, pa so ljudje, ki so nasprotovali društvu iz nerazumljivih razlogov, odvrčali hmeljarje od škropljenja, kar dokazuje afera z motorno brizgalno v Sv. Petru v Sav. dolini in govor kmetijskega referenta g. Dolinarja na shodu hmeljarjev na Gomilskem, kjer je konstatiral imenovani hmeljski strokovnjak, da ni v letu 1935. nobene nevarnosti peronospora ter smisel na vso moč zalčane, ki da so kakor nori (tako se je izrazil) vlačili škropilnice po svojih hmeljskih nasadih in jih škropili, četudi je bilo najlepše vreme! S tem pa je odvrnil g. kmetijski referent od škropljenja hmeljskih nasadov kar cele vasi od Gomilskega do Vranskega, kar je še danes tamošnjim hmeljarjem v živem in žalostnem spominu!

Pripominjamo še, da je nastopila v letu 1935. momentano peronospora v dobi razvoja hmeljske kobule ter pobarvala ves neškropljeni hmelj, ki razumljivo ni vzdržal konkurence na mednarodnem svetovnem trgu z žateškim hmeljem, ki je bil to leto res brezhiben!

Edino Zalčani so imeli l. 1935. brez izjeme krasno zeleno blago, ker so vsi do zadnjega marljivo škropili svoje nasade; hmeljarji, ki so nasledili g. kmetijskemu referentu ter opustili škropljenje, pa so imeli — rjav in v ceni manjvredni hmelj!

Sklicevanje na to in primerjanje hmeljskih cen v letu 1935. med našim in žateškim hmeljem je torej popolnoma ponesrečeno, ponesrečen pa s tem tudi dokaz, da je slabe cene tako v tem kakor tudi v drugih letih pripisovati predvsem nereelni hmeljski trgovini.

Slabe hmeljske cene povzročajo edino slabo nekvalitetno blago hmeljarjev-konjunkturistov, ki prodajajo vedno za slepo ceno ter s tem ubijajo cene dobremu in visoko kvalitetnemu savinjskemu hmelju. Zato bi morala biti naloga odločujočih činiteljev, da se temu konjunkturizmu hmeljarstvu že vendar enkrat napravi konec, oni maloštevilni savinjski hmeljarji pa, ki se še vedno navdušujejo za novi načrt hmeljskega zakona, ki je zamišljen v prvotnem osnutku, iz razlogov, ki niso v skladu z interesi ogromne večine savinjskih hmeljarjev, bodo še prehitro spoznali, da so pomagali plesti koročač, ki naj bi padel predvsem po njihovih hrbtih!

Samo 12.000 vagonov koruze imamo še za izvoz.

Izvoz koruze se je v zadnjih dveh tednih zelo povečal, ker se more plačati korusa tudi z vezanimi tujimi dinarskimi računi. Povečan izvoz je tudi ugodno vplival na cene, da se je korusa podražila od 101 na 105 din. Podražitev koruze pa je vplivala tudi na cene svinj, ki so se podražile za 1,50 do 2 din za kg. Ni izključeno, da bodo cene svinjam še bolj narasle, kar bi pa otežkočilo njih izvoz v Nemčijo, ker bi bile potem cene že previsoke. Nekateri so mnenja, da bi bilo zato dobro, da bi se omejila pravica nakupa koruze z vezanimi tujimi dinarskimi računi. To se je sedaj tudi zgodilo.

Seja glavnega odbora Zveze trgovskih združenj

Občni zbor Zveze bo 18. junija v Murski Soboti

V petek, dne 28. aprila je bila v dvorani Trgovskega doma v Ljubljani seja glavnega odbora Zveze trgovskih združenj. Seja je bila odlično obiskana ter so bila na njej zastopana razen združenj v Skofji Loki, Dol. Lendavi in Ormožu, ki pa so svojo odsotnost opravičila, vsa ostala združenja. Seja sta se udeležila tudi tajnik Zbornice za TOI dr. Ivan Pless in predsednik trgovinskega odseka zbornice g. Albin Smrkolj.

Sejo je otvoril in vodil predsednik Stane Vidmar, ki je tudi podal obsežno poročilo. Poročal je predvsem o volitvah v Pokojninski zavod. Po njegovem poročilu se je razvila živahna debata, v katero je posegla večina delegatov. Debatu je pokazala, da je vse trgovstvo odločno na stališču, da odločajo o javnih vprašanjih, ki se tičejo trgovskih stanovskih interesov edino trgovci sami, oziroma njih stanovske organizacije. Za vprašanja, ki se tičejo vsega slovenskega trgovstva, je edino kompetentna Zveza trgovskih združenj. Vsako drugo vmešavanje, pa naj prihaja od katere koli strani, trgovci odklanjajo. To načelo je bilo formulirano tudi v posebnem sklepu, ki je bil soglasno in z odobravanjem sprejet. Seja je v zvezi s tem tudi odobrila stališče predsednika Vidmarja pri volitvah v Pokojninski zavod.

Tajnik dr. Pušiček je nato podal zelo izčrpno tajniško poročilo, ki je jasno pokazalo, da je bilo delo Zveze zelo intenzivno in tudi uspešno. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem.

Nato so se obravnavali razni predlogi. Predvsem je bil v debati novi predlog pravilnika o krošnjarstvu. Delegat Anderle iz Maribora je ta pravilnik odločno odklonil. Prav tako vsi naslednji govorniki gg.: Anton Verbič iz Ljubljane, Kobe iz Novega mesta, Vilar iz Ljutomer, Pinter iz Maribora, Košir iz Celja in Berjak iz Kranja, ki so s konkretnimi primeri dokazali, da je predlagani pravilnik popolnoma nemogoč. Končno je še tajnik dr. Pless drastično navedel številne neelastičnosti pravilnika ter dokazal njegovo nesprejemljivost.

Na podlagi vse te debate se je sklenilo, da odide posebna delegacija v Beograd, ki naj doseže, da se izda o krošnjarstvu uredba, ki bo v resnici zatrla to največje zlo za vso notranjo trgovino.

Sklenjeno je bilo, da bo letošnji občni zbor Zveze v Murski Soboti, in sicer bo v soboto dne 17. junija popoldne predkonferen-

ca, v nedeljo ob 8. dopoldne pa občni zbor. Vsa združenja naj razvijejo največjo agitacijo za čim večjo udeležbo na obnem zboru.

Pri slučajnostih je predlagal delegat Košir, da intervenira delegacija, ki bo odpotovala zaradi krošnjarstva v Beograd, tudi zaradi novega načrta zakona o hmelju. Ta zakon je silno škodljiv za vse hmeljarstvo in more popolnoma uničiti ne le hmeljskih trgovcev, temveč tudi hmeljarje. Ta zakonski načrt se predlaga samo zaradi neke zadrage, ki naj bi se ustanovila, ki pa bi bila dejansko ne zadruga, temveč veleblagovnica.

Delegat Rozman iz Slovenjega Gradca je poročal, kako silno se je razpaslo krošnjarstvo in kako so postali krošnjarji vedno bolj predrzni. Tako se mu je pripeti-

Še o načrtu zakona o hmelju

V spomenici, ki so jo izročili zastopniki hmeljarjev iz Savinjske doline 26. aprila banu g. dr. Natlačanu, se navaja med drugim, da povzročajo silovito kolebanje hmeljskih cen ter zadolžitev; propadanje hmeljarjev in nadprodukcije, konjunkturni hmeljarji in nerealna hmeljska trgovina.

Hmeljarji konjunkturisti pridelujejo — tako pravi dalje spomenica — kvalitetno slabo blago, ki ga prodajajo zaradi spretnega manevriranja nereelne hmeljske trgovine za vsako ceno. Hmeljarstvo da se jim pa kljub temu izplača ter se zlasti pri zadovoljivih hmeljskih cenah površina hmeljskih nasadov z mrzlično naglico širi ter ustanovljajo novi hmeljski okoliši, nadalje da hmeljarji konjunkturisti ne obremenjujejo zbog kratkotrajnosti svojega hmeljarjenja posestev z znatnejšimi investicijami, ki so nerazdružljivo združene s kvalitetnim pridelovanjem hmelja, vrhu tega pa so tudi pridelovalni stroški pri njih manjši, kakor v strnjem savinjskem okolišu.

Te navedbe so tako pravilne, da ne moremo razumeti, kako se je mogla deputacija hmeljarjev iz Savinjske doline zavzeti za uzakonjenje osnutka zakona o hmelju, ki niti najmanj ne ščiti interesov savinjskih hmeljarjev, nasprotno daje zakonito možnost širjenja hmeljskih nasadov rayno v izvensavinjskih predelih Spodnjega Štajerja, kjer spretno in kratkotrajno »hmeljarijo«, izkoriščujoč

vsakokratno hmeljsko konjunkturo, pravi hmeljarji-konjunkturisti! Poklicnega hmeljarjenja izven strnjene savinjskega hmeljskega okoliša ni nikjer v Sloveniji, zato nam je tudi popolnoma nerazumljivo, zakaj jemlje v zaščito novi osnutek zakona o hmelju ravno to hmeljarstvo! Omejitev hmeljskih nasadov bi po novem zakonu o hmelju prizadela samo stare in priznane savinjske hmeljarje, ki pridelujejo že dolga leta najfinjšo kvalitetno blago, medtem ko daje isti hmeljski zakon nešteto krajem možnost zakonitega širjenja hmeljskih nasadov, ki bi že v doglednem času popolnoma upropastilo kvalitetno savinjsko hmeljarstvo!

Glede nereelne hmeljske trgovine pa navaja spomenica v ilustracijo povprečne cene med savinjskim in žateškim hmeljem v letu 1935., ko se je doseglo za najboljši savinjsko blago samo din 26—, v Zatu na Češkem pa so dosegli din 51— za 1 kg hmelja. V tem letu smo pridelali Savinjskani — kakor trdi spomenica — brezhibno blago.

Ta trditve je neresnična, ker je res bilo ravno nasprotno ter je v tem letu uničila peronospora lepo zeleno barvo nad 50% hmeljskega pridelka v Savinjski dolini. Po neresnem letu 1934., ko je peronospora katastrofalno nastopila po vsej Savinjski dolini, je pričelo takratno, staro hmeljarsko društvo neizprosno boj proti peronospori ter prepričevalo savinjske hme-

Za naše stanovsko glasilo

Občni zbor konzorcija „Trgovski list“

† Viktor Rohrmann

Skoraj tik pred zaključkom lista smo prejeli žalostno vest, da je umrl ugleadni ljubljanski trgovec Viktor Rohrmann. Pokojnik je bil znan narodnjak, ki je skozi desetletja vedno bil v prvih vrstah narodnih borev in ki ni nikdar omahoval. Bil je eden zadnjih mož naše stare garde narodnih boriteljev, ki so se borili še za slovensko lice Ljubljane. A tudi za osamosvojitve slovenske trgovine in tako je bil Viktor Rohrmann tudi med onimi slovenskimi trgovci, ki so dosegli, da je prišel ljubljanski gremij v slovenske roke. Zato je bil Viktor Rohrmann tudi med prvimi člani uprave slovenskega gremija, ki je bila izvoljena na obnem zboru 8. julija 1905.

Posebno aktivno je deloval pokojnik za našo Ciril-Metodovo družbo. Bil je od vsega početka član družbe in sicer eden njenih najbolj aktivnih članov. Prav tako pa je nato sodeloval pri vseh drugih narodnih društvih. Ko je bil še lastnik renomirane gostilne »Pri rožic«, se je v njej zbirala najodličnejša družba slovenskih politikov in slovenskih gospodarstvenikov. Vse polno koristnih pobud za naš narod je izšlo iz te družbe.

Pokojni Viktor Rohrmann pa je bil znan ne le kot vedno neomahljiv narodnjak, temveč tudi po svoji izredni srčni dobroti. Če je le mogel kje pomagati, je to vedno storil. Zato je imel kljub svoji načelni odločnosti, povsod dobre prijatelje in zato je užival v vsej ljubljani največje spoštovanje.

A tudi kot trgovec je bil na glas in si pridobil za izvoz naše suhe robe in naših deželnih pridelkov velikih zaslug.

Narodna in gospodarska Ljubljana bo težko pogrešala vedno vedrega idealista Viktorja Rohrmanna!

Slava njegovemu spominu, njegovi rodbini pa naše najiskrenejše sožalje!

Redni občni zbor Tujsko-prometne zveze v Ljubljani

bo v ponedeljek 8. maja ob 9.30. v veliki dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Dnevni red:

1. Potrditev pooblastil.
2. Volitev zapisničarja, dveh overovateljev in dveh skrutinatorjev.
3. Poročilo o delovanju Zveze.
4. Poročilo o finančnem poslovanju (računski zaključek za leto 1938. in proračun za leto 1939.).
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Volitev upravnega in nadzornega odbora.
7. Določitev ustanovnine.
8. Določitev kraja prihodnjega obnega zbora.
9. Eventualni predlogi.
10. Slučajnosti.

Z ozirom na sklep odbora z dne 11. t. m., da se obnemu zboru predlaga zvišanje števila odbornikov od 12 na 16, namestnikov od 6 na 8 ter članov in namestnikov nadzornega odbora od 4 na 5, se dnevnemu redu doda kot nova (5a) točka:

sprememba pravil.

Ako se ob naznačeni uri ne sestane zadostno število članov, se občni zbor vrši pol ure kasneje ob vsakem številu navzočih članov (čl. 14. pravil).

Morebitni predlogi, prošnje ali pritožbe se morajo izročiti Zvezi tri dni pred obnim zborom (člen 12., točki 5 in 7 pravil).

Pravico do glasovanja imajo samo oni člani, ki so do 30. aprila poravnali članarino za leto 1938. (čl. 9., točka 3 in čl. 11. zadnji odstavek pravil).

V petek ob pol štirih popoldne je bil v dvorani »Trgovskega doma« občni zbor članov konzorcija »Trgovskega lista«. Občni zbor je bil zelo dobro obiskan ter pokazal popolno soglasnost zborovalcev in njih trdno voljo, da se okrepi njih

Poročilo predsednika Staneta Vidmarja

Ko podajam na kratko bilanco »Trgovskega lista« za preteklo leto, moram takoj poudariti, da je ta ugodna in da se je položaj lista utrdil. Kakšno je gnotno stanje lista, o tem bo podrobno poročal blagajnik g. Jože Verovšek. Jaz bi pripomnil samo naslednje: Nikakor ni zadosti, da se v glavnem krijejo izdatki za list, ker moramo misliti na to, da list povečamo, da bo mogel še znatno več nuditi svojim naročnikom. Ukvarjamo se z načrtom, da bi postala tedenska številka, t. j. sobotna številka »Trg. lista« popolnoma samostojna številka. Da pa bi lahko izvedli ta načrt, bi moral biti list gnotno zelo dobro fundiran in tudi število njegovih naročnikov bi moralo biti večje. Zato je potrebno, da združenja agitacijo za list še povečajo. Saj je to tudi v lastnem interesu združenj, ker je »Trgovski list« vendar njih glasilo, ker je list popolnoma last trgovcev in glavno orožje trgovstva v boju za stanovsko interese. Nujno potrebno je tudi, da so prav vsa združenja deležniki lista, t. j. v konzorciju lista in da prav vsa izpolnijo svoje dolžnosti do stanovskega glasila. Tudi število članov konzorcija med trgovci se mora še povečati. Moramo se zavedati, da bo list tem bolj ustrezal našim potrebam, čim več bomo mi sami storili zanj.

Delo pri »Trgovskem listu« je bilo lani zelo intenzivno. Poleg rednih številčk smo izdali še štiri posebne številke, in sicer dve kongresni, ter dolenjsko in mariborsko. Vse posebne številke so prinesle listu velik moralen, pa tudi gnoten uspeh. Poleg tega so bile tudi zelo dobra propaganda za list, ker so vzbudile zanimanje za list tudi v krogih, ki so prej »Trg. list« komaj poznali. Zato bomo tudi v bodoče posvečali prirejanju posebnih številčk največjo pozornost.

Vsebinsko se je »Trgovski list« lani izpopolnil tudi s tem, da je uvedel dve stalni rubriki: davčnega svetovalca in rubriko, posvečeno trgovskemu naraščanju. Davčnega svetovalca urejajo dva naša davčna strokovnjaka, ki sta kot taka zelo znana med gospodarskimi ljudmi. Zato je silno obžalovati, da se naročniki lista tako malo poslužujejo te rubrike. Tudi v najtežjih davčnih vprašanjih bi vsak mogel dobiti v tej rubriki zadovoljivo pojasnilo. Mislino pa na uvedbo še nove rubrike o tarifnih spremembah pri železnici.

Da bi mogel »Trg. list« izpopolniti tudi svojo poročevalsko službo, zaenkrat še ni misliti, ker bi to veljalo zelo mnogo denarja. Tako prihajamo vedno na isto točko, da je namreč zboljšanje lista predvsem stvar denarja. Zato ponavljam: Pridobivajte listu novih naročnikov! Pridobivajte nove člane konzorcija!

Iz kritik »Trg. lista« vidim, da nekateri ne pojmujejo še prav nalog »Trg. lista«. Naj torej navedem glavne naloge »Trg. lista«, ki so naslednje: 1. da list propagira v javnosti trgovske zahteve in da brani interese trgovstva; 2. da širi stanovsko zavest in agitira za stanovske organizacije in 3. list informira trgovstvo o vseh važnejših gospodarskih dogodkih. Nobenega dvoma ni, da opravlja »T. L.« prvi dve nalogi zelo zadovoljivo in dobro. List si je pridobil

stanovsko glasilo. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik konzorcija Stane Vidmar, ki je po pozdravu članov podal obširno predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

znaten vpliv v slovenski in tudi v jugoslovanski javnosti, kar dokazujejo številni ponatisi iz »Trg. lista« v raznih listih. Da more list to svojo nalogo, da namreč brani stališče trgovstva v javnosti, dobro izvrševati, pa je potrebno, da je zanimiv tudi za netrgovce. Kajti sicer se bo čital samo med trgovskimi krogi. Ne smemo nikdar pozabiti, da je »Trg. list« naše reprezentativno glasilo in zato se mora list izrekat o vseh važnejših javnih vprašanjih in ne samo o strogo trgovskih.

Da je »Trg. list« bil dober propagator stanovske misli, ni treba posebej naglašati, saj ve to vsak, ki je list redno čital. Nujno potrebno pa bi bilo, da bi se tudi trgovci sami bolj zanimali za list. Dopisov, ki jih dobi »Trg. list« od trgovcev je mnogo premalo.

Zboljšati pa je treba informativno službo pri listu in uprava »Trg. lista« je tudi na to mislila. Tako se je na dveh sejah eksekutive razpravljalo o tem, kako bi se povečal obseg lista in izpopolnila njegova vsebina. Eksekutivi je bil predložen tudi čisto konkretni predlog, ki se pa še ni mogel izvesti zaradi nezadostnih denarnih sredstev.

Uprava je izvedla obširno akcijo, da bi grosisti in tovarnarji v večjem obsegu inserirali v listu. Akcija je dosegla sicer le skromen uspeh, vendar pa ni bila brez rezultata. Treba pa bo akcijo ponoviti, čeprav so nekatera podjetja, ki nikdar niso še inserirala ali drugače podprla list, ogorčena radi te akcije. Apeliram na vse trgovce, da pri svojih naročilih tudi poagilirajo pri svojih dobaviteljih, da inserirajo v »Trg. listu« in če treba to svojo željo s primernim poudarkom ponove.

Naš glavni cilj je torej, da povečamo tedensko številko tako, da bo popolnoma ustrezala potrebam podeželskega trgovca. Pri tem pa morajo ostati tudi ostale tri številke »Trgovskega lista« najmanj na dosednji višini. Kako to lahko dosežemo, sem že povedal. Ne smemo pa mirovati vse dotlej, da bo vsaj tedensko številko prejemal vsak član naših združenj. To mora biti naloga naših združenj in v to naj se vprežejo tudi tajniki združenj. Koliko bo delo v združenjih potem lažje.

Pred 300 leti

se je pripisovalo z Rogaško slatino dosežena zdravljenja neki tajinstveni sili.

Danes

je ta zdravilna moč znano, stvarno ugotovljena. Je to blagodar narave trpečemu človeštvu.

Pa tudi za zdrave

je Rogaška slatina neprecenljiva za ohranitev zdravja.

Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge pijete Rogaško slatino!

Da je mogel »Trg. list« v glavnem zadovoljivo izvrševati svojo nalogo, je v veliki meri zaslug tudi naše Zbornice in članov njenega trgovskega odseka, ki so poskrbeli, da je dobil »Trg. list« tudi letos prepotrebno subvencijo. Bodi jim vsem izrečena naša zahvala! Posebej pa se moram tudi zahvaliti gen. tajniku Ivanu Mohoriču, tajniku dr. Plessu in konzulentu g. Žagarju, ki so list vedno podpirali z nasveti, članki in informacijami. Brez te pomoči bi list težko dosegel uspehe, kot jih je.

Posebej pa se moram tudi zahvaliti novemu zveznemu tajniku dr. Pustišku, ki je poskrbel, da je bil kontakt med uredništvom in Zvezo naravnost odličen. Zahvalo konzorcija lista pa moram izreči tudi vsem tajnikom združenj, ki so podpirali list, zlasti pa gg. tajnikom Šmuc, Kožmanu, Vebetu, Skazi in Sottlerju.

Letos izda »Trgovski list« kot posebno številko Prekmursko številko ter je njen materialni uspeh po zaslugi nad vse agilnega predsednika tamkajšnjega združenja g. Čeha že zagotovljen.

Ko smo prevzeli naše funkcije v upravi konzorcija »Trgovskega lista«, smo takoj uvideli, da bo treba marsikaj spremeniti in marsikaj preurediti. Pokazala se je potreba reorganizacije uprave lista, pa smo združili upravo in knjigovodstvo v lastni enotni pisarni. Naložili smo novo knjigovodstvo, uredili kartoteke naročnikov in članov ter preurediti vse poslovanje tako, da je ekspeditivno, pregledno in enostavno.

Da se gospodarstvo lista utrdi in

razčisti, smo izvedli temeljito revizijo naročnikov, pa smo list ustavili vsem, ki ga niso plačevali.

Po drugi strani smo izvedli akcijo za nabiranje novih naročnikov. V tej akciji so nas nekatera združenja res lepo podprla.

Nato je podal predsednik Vidmar podroben pregled o stanju lista in števila članov konzorcija.

Svoje poročilo je zaključil z naslednjimi besedami:

Mi moramo vztrajno delati, da bo dobival vsak član naših združenj vse številke lista, delati moramo neumorno, da postane list dnevnik, ki bo odločilno lahko posegal tudi v javno življenje, kadar se rešujejo vprašanja, ki zadevajo gospodarstvo in zlasti trgovino. Delajmo pravočasno, da ne bomo spoznali ogromnega pomena takega orožja šele tedaj, ko bo že prepozno. Dober gospodar gleda naprej in dela za bodočnost, pa glejmo tudi mi naprej in ne bodimo pred velikimi cilji in načrti majhni, boječji in malodušni. S trdno voljo in živo vero v uspeh pojdemo na delo pogumno in odločno. Če bomo enotni in trdno odločeni, bomo prihodnje leto lahko ugotovili še mnogo boljše stanje, predvsem pa mnogo višje številke. (Glasno odobravanje.)

Blagajnik Jože Verovšek je nato podal podrobno in vestno sestavljeno blagajniško poročilo, ki je bilo soglasno odobreno.

Soglasno je bil sprejet tudi predlog nadzorstva, ki ga je podal g. Štrukelj, da se podeli upravi absolutorij.

Blagajnik Verovšek je nato poročal o proračunu, ki je bil soglasno in brez debate sprejet.

Nato je sledila kratka debata, kako povečati zanimanje za list in povečati število njegovih inseratov. Vsa debata je pokazala popolno soglasnost. Predsednik Vidmar je nato zaključil občni zbor.

Zveza trg. združeni sporoča

Tajništvo Zveze trg. združenj prosi vsa združenja trgovcev, da ji redno poročajo o vseh obsodbah krošnjarjev ter da pošljejo tajništvu tudi prepise teh obsodb. Za boj proti krošnjarstvu je to nujno potrebno. Zvezi in zato upa, da bodo vsa združenja brez izjeme sledila temu pozivu.

Vse lesne izvoznike opozarjamo na »Norme za jugoslovanske zabojne za pomaranče«, ki jih je objavil »Trgovski list« z dne 3. maja. Lesni izvozniki, ki bi hoteli izvažati zabojne v Levanto, morajo podpisati v tajništvu Zveze trg. združenj poseben formular. Kdor ne bi mogel priti v Ljubljano, pa mora do 20. maja poslati Zvezi trg. združenj izjavo, da se strinja z normami, kakor so bile objavljene v »Trg. listu« z dne 3. maja. Te izjave o priznavanju objavljenih norm zahteva Zavod za pospeševanje zun. trgovine in brez te izjave ne bo mogel nihče pošiljati zabojev v Levanto.

Tajništvo Zveze trg. združenj opozarja vse lesne izvoznike, da je razposlalo na vse lesne odseke določbe o premiranjih lesnega izvoza v Francijo.

Že v 24 urah

itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Opozarjamo na današnji oglas Prometne banke d. d. v Ljubljani ter jo toplotno priporočamo vsem cenjenim naročnikom.

Nadalje je sporočilo tajništvo tudi vsem lesnim odsekom okvirne cene za jugoslovanski les in posebej še za slovenski les, ki se izvažajo v Nemčijo in kakor so bile te cene določene na zadnjem sestanku nemško-jugoslovanskega lesnega odbora v Würzburgu.

Vsa združenja trgovcev opozarjamo, da bo občni zbor Zveze trgovskih združenj dne 17. in 18. junija v Murski Soboti.

Ker bo takrat tudi slovesna otvoritev Trgovskega doma in Prekmurskega tedna, je potrebno, da bo udeležba na obnem zboru čim večja.

Združenja, pripravljajte se za občni zbor Zveze!

Batina palača v Ljubljani

Kar ganljivo je, kako v največji in sicer redki slogi vsi ljubljanski listi na široko pisarijo o velikem dogodku, da je na najlepši in najbolj prometni točki v Ljubljani dobilo tuje podjetje svojo palačo. Posebej lepo je veselje, ki ga imajo ljubljanski listi nad likofom, ki je bil pri tej priliki prirejen v Ljubljani. Baje je bil največji likof in vsak delavec je vrhu vsega dobil še en par čevljev. Res, kar neverjetno je, da največja tovarna za čevlje tako darežljivo obdaruje delavce. Sicer pa je treba povedati tudi to, da so delavci prav krepko prišli za delo in dovršili palačo mnogo hitreje, kakor pa je bilo dogovorjeno. Likof se je torej izplačal.

Škoda, da niso pri tej priliki povedali ljubljanski listi, ker so že tako gostobesedni, tudi to, zakaj ni nova palača v stavbni črti s palačo Ljubljanske kreditne banke in zakaj je Bafi potrebno, da ima v Ljubljani tudi kavarno in bar. Ali pa morda kavarne ne bo imel?

Občni zbor Združenja trgovcev v Murski Soboti

Lepi uspehi Združenja

V soboto 29. aprila je bila v Murski Soboti 18. redna letna glavna skupščina tukajšnjega združenja trgovcev. Obisk skupščine je bil izredno dober, saj se je udeležilo skupščine nad 200 članov, to je nad polovico. Le malo je trgovskih združenj v Sloveniji, ki bi mogla izkazati tako lepo udeležbo. Za upravo združenja je pač to lepo priznanje, h kateremu ji je treba iskreno čestitati.

Skupščino je otvoril zelo agilni predsednik Združenja g. Franc Čeh, ki je konstatiral pravilno sklicanje skupščine ter njeno sklepčnost. Za zapisničarja je imenoval tajnika Aleksandra Vebleta, za overovatelja zapisnika oz. skrutinitorja pa gg. Ludvika Baca in Alojza Krefta.

Nato je pozdravil vse navzoče, zlasti pa:

zastopnika Zbornice za TOI, svetnika Jožeta Hrastelja iz Gor-nje Radgone,

zastopnika Zveze trgovskih zdru-

ženj iz Ljubljane tajnika dr. Iv. Pustiška,

zastopnika oblasti sreskega pod-načelnika Verstovška,

župana občine Murska Soboti

in banovinskega svetnika Ferdi-

nanda Hartnerja,

nar. poslanca Bajleca,

zastopnika Združenja obrtnikov

v Murski Soboti g. Szukića,

zastopnika Združenja trgovcev

v Dol. Lendavi gg. Jurija Novaka

in Szepa,

zastopnika Združenja trgovcev

v Ljutomeru g. Puconjo, novinarja

Čačinovića ter vse člane. Vse za-

stopnike je skupščina pozdravila

z aklamacijo.

Nato je počastila skupščina na predlog predsednika Čeha spomin umrlih članov: Jožeta Kūharja iz Gor. Lendave, Geze Sečka iz Pre-danovcev, Karola Penteka iz Otov-
cev, Josipa Bertalinčca iz Krupliv-nika in Štefana Barbariča iz Po-lane.

Sledilo je

din izdatkov, da se je povečalo premoženje Združenja za 85.935 din na 313.007 din.

Predsednik nadzornega odbora je podal nato poročilo nadzorstva, ki zelo pohvalno omenja delo uprave ter predlaga razrešnico upravi, kar je tudi občni zbor so-glasno odobril.

Enako soglasno je bil sprejet tudi novi proračun, ki izkazuje 118.680 din izdatkov. Ti se bodo krili z redno članarino ter izredno doklado v višini 2% na davčno oceno, z inkorporacijo, vajenskim pristojbinami ter obrestmi. Poleg tega pa se uvede naslednji pri-stojbenik:

inkorporacije za male obrte se bodo plačevale kakor doslej din 1000'—, za stroke, za katere se zahteva dokaz usposobljenosti in za obrate v mestu po din 3000'—,

za one na deželi pa din 2000'—, za podružnice po din 1000'—, za vsako razširitev obrta din 500'—, za razširitev obrta na podlagi § 19/4 ob. z. na trgovino z meša-nim blagom din 1000'—, za nada-ljevanje obrta po vdovi v smislu § 14. ob. z. din 500'—. Nadalje se bodo pobirale pristojbine za iz-dajo novih nakupovalnih legiti-macij v višini po din 250'—, za prolongacije nakupovalnih legiti-macij po din 100'—, za izdajo raz-nih potrdil inozemcem po din 250, potrditev duplikatov izpričeval din 50'—, za potrditev poslovdij din 250'—, za opomine pri izterjeva-nju članarin din 5'—, oziroma din 10'—, pri rubežih din 10'—, ozi-roma din 50'—, za zamude pri šolskem obisku vajencev za vsako neopravičeno uro din 5'—.

Pozdravi gostov

Kot prvi je pozdravil občni zbor nar. poslanec Bajlec, ki je pri tej priliki podal tudi kratek pregled o trenutnem političnem položaju doma in v tujini, zlasti pa z ozirom na njegov vpliv na naše gospodar-stvo. Z velikim priznanjem je na-dalje govoril o važni vlogi trgo-vine v življenju narodov ter o delu trgovcev za dvig kulture. Nato pa je govoril o nalogah današnjega trgovstva. Poročilo predsednika Čeha je dokazalo, da se mursko-soboško trgovstvo teh nalog zave-da in da jih tudi lepo izpolnjuje. Zeli zato Združenju pri njegovem nadaljnjem delu čim več in čim lepših uspehov. (Odobravanje.)

Zbornični svetnik Hrastelj

je nato v markantnih besedah omenjal zasluge Združenja in tr-govskih organizacij za napredek trgovskega stanu. Zeli, da bi tudi druga združenja mislila na posta-vitev trgovskih domov, kjer bo do-bil trgovski naraščaj dobro vzgojo in ki bodo središče vsega gospo-darskega dela v kraju. Ko se bo v juniju otvoril »Trgovski dom« v Murski Soboti, bo to v ponos vsega slov. trgovstva. Hkrati pa tudi dokaz, da se vedno morejo doseči uspehi, če vlada sloga med trgovci. Iskreno čestita upravi k njenim uspehom ter čestita trgov-stvu k današnjemu lepemu zbo-rovanju.

Za Zvezo trg. združenj je po-zdravil zborovalce tajnik dr. Pu-stišek. Obširno je poročal o delu Zveze, njenih uspehih in njenih intervencijah. Njegova jasna in le-pa izvajanja so bila sprejeta od zborovalcev z glasnim aplavzom.

Na koncu se je oglasil k besedi še sreski podnačelnik g. Verstov-šek. Čestital je trgovcem k tako lepim uspehom, ki so jih dosegli. Vsi ti uspehi so bili doseženi predvsem zaradi složnega dela trgovcev. Ta sloga naj vlada tudi v bodoče. Izrekel je svoje zado-sčenje, ker je bilo sodelovanje med obrtno oblastjo in upravo Združenja vedno v vsakem oziru zadovoljivo. Zeli, da bi tako ostalo tudi v bodoče. (Odobravanje.)

Vsem govornikom se je zahva-lil predsednik Čeh za njih izva-
janja.

Od samostojnih predlogov je bil najprej prečitani predlog g. Ba-garja, da ne smejo biti več dovo-ljeni nakupovalci v trgovini z jajci in perutnino. Predlog se je od-stopil sekciji trgovcev z jajci in perutnino, da o njem sklepa.

Pomočniški zbor je predlagal, da se uvede nedeljski počitek ob raznih praznikih. Predlog je iz-zval daljšo debato, katere so se udeležili gg. Aleksander Traut-man, Rudolf Kohn, Josip Benko sen. in drugi. Prodl je kompro-

misni predlog g. Jos. Benka sen., da se uvede nedeljski počitek za vse praznike, ob nedeljah pa naj bodo trgovine odprte kakor do-sedaj.

Volitve.

Sledile so volitve ter je bila so-glasno izvoljena stara uprava z g. Čehom na čelu, a s to spremem-bo, da je bil namesto g. Ludvika Šiftarja, ki je kot tovarnar pre-nehal biti član Združenja, izvoljen g. Karol Šiftar, namesto g. Frana Dittricha sen. pa g. Janez Rehn iz Tišine. Pri volitvi v odsek trgov-
cev z jajci in perutnino sta bili predloženi dve listi ter je zmaga-la lista g. Bagarja.

»Trgovski dom«.

Končno je poročal predsednik Čeh o zidavi »Trgovskega doma«. Poročal je o številnih sejah gra-benega odbora ter o vseh težavah, ki jih je moral premagati odbor. Poročal je tudi o najetju posojila pri Pokojniškem zavodu, ki bi mogel pokazati več dobre volje, zlasti še, ker so za posojilo pre-vzeli jamstvo vsi člani uprave. Njegovo poročilo je napravilo tako močan vtis, da sta takoj po njego-
vem govoru izjavila gg. Aleksan-der Trautman in Maks Singer, da prispevata v gradbeni fond Zdu-ženja vsak po 1000 din.

V svoji zaključni besedi se je predsednik Čeh zahvalil vsem, ki so pomagali Združenju pri njego-
vem delu ter pozval vse člane, da složno sodelujejo pri vseh ak-cijah Združenja za zboljšanje po-ložaja trgovstva ter za napredek gospodarstva. Se posebej pa je po-zval vse, da se polnoštevilno ude-leže slavnostne otvoritve Trgov-skega doma in da sodelujejo pri Prekmurskem 'dnu. Nato je za-ključil lepo uspelo zborovanje.

Politične vesti

Romunski listi obširno pišejo o bivanju ministra Gafenca v Rimu ter naglašajo, da je bil minister zelo toplo sprejet in da bo njegov rimski obisk še bolj poglobil dobre odnose med Italijo in Romunijo.

Romunski zunanji minister Ga-fencu bo sklical po svojem po-vratku v Romunijo izredni sesta-nek Balkanske zveze, ki naj bi sklepala o naslednjih vprašanjih: splošni evropski položaj, položaj na Balkanu po zasedbi Albanije, okre-pitev balkanskega revizionizma in rusko-turški predlog za sklenitev črnomorskega pakta.

Minister Gafencu je po svojem obisku evropskih prestolnic izjavil, da je sicer mednarodni položaj ze-lo napet, da pa ni v Evropi držav-nika, ki bi hotel vojno. Zato je pre-pričan, da se bo mir ohranil.

V razgovorih madžarskih držav-nikov z nemškimi državniki v Ber-linu se je zlasti razpravljalo o zboljšanju odnosajev med Madžar-sko in Jugoslavijo. Nemška vlada želi, da bi madžarska vlada napra-

vila v ta namen prvi korak. Pri-čakuje se, da bo to storila madžar-ska vlada v kratkem. Ker pa je Jugoslavija članica Balkanske zve-ze, se računa s tem, da bo Jugosla-vija odgovorila na madžarske pred-loge šele po vnitvi romunskega zunanjega ministra Gafenca, po-tem ko se bo z njim razgovorila o madžarsko-romunskih odnosajih.

Nekateri listi razširjajo vest, da zahtevajo Nemci, da zaprosi Ma-džarska za nemško zaščito, nakar da bi bil proglašen nemški protek-torat nad Madžarsko. Nemci da so to zahtevali, da paralizirajo itali-jansko konkurenco na Balkanu. Na uradnih mestih označujejo te vesti kot prazne izmišljotine, ki so brez vsake realne podlage.

Predsednik republike Moscicki je dobil velika finančna pooblastila ter se pripravljajo še nadaljnja pooblastila, da bo imel diktator-ske pravice. Vsa poljska javnost to pozdravlja, ker je s tem Poljska še bolj pripravljena na vse mož-nosti.

Poljski listi vedno ostreje zavra-čajo nemške zahteve ter zahtevajo, da dobi Gdansk nov statut, ki bo popolnoma zagotovil poljske pra-vice v mestu. Nekateri listi tudi naglašajo, da se polonizacija me-sta ne more preprečiti. Nad Gdan-skim se mora proglasiti poljski protektorat. Tudi poljske pravice v Vzhodni Prusiji vedno bolj na-glašajo listi. Vidi se, da je prišel poljsko-nemški spor v odločilno fazo. Vse pričakuje zato govor mi-nistra Becka z največjim zanima-njem.

Poljska nota nemški vladi bo iz-ročena pet minut pred začetkom Beckovega govora v sejm, kakor je izročila nemška vlada svoj me-morandum poljski vladi šele pet minut pred začetkom Hitlerjevega govora. Za Beckov govor vlada v vsem političnem svetu največje za-nimanje, kar je tudi naravno, saj bo govor največje važnosti za na-daljnji razplet mednarodne situa-cije.

Vrhovni poveljnik litovske voj-ske general Rastitis je prišel na povabilo maršala Rydz-Smiglyja v Varšavo.

Italijanska vlada je po predse-dniku Indokitajske banke Baudoi-nu sporočila v Pariz svoje pre-dloge za ureditev francosko-itali-janskih odnosajev, kakor poročajo angleški listi. Če bi se pogajanja med Francijo in Italijo ugodno za-ključila, bi bil sklenjen med obema državama sredozemski sporazum. Italija postavlja svoje znane za-hteve glede pravic italijanske manjšine v Tunisu, kakor so ji bile priznane po pogodbi v l. 1881. na-dalje posebne ugodnosti v prista-nišču Džibuti in pri abesinski žele-znici ter več upravnih mest pri Sueški prekopni družbi.

Predsednik turške republike je sprejel v daljši avdienci francoskega generala Weyganda. Avdienci sta prisostvovala francoski posla-nik Massigli in turški zunanji mi-nister Saradzoglu.

Angleško-sovjetska pogajanja še vedno niso zaključena. Anglija ho-če, da bi Rusija nastopila v pri-meru napada na Poljsko, Romu-nijo ali katero baltičskih držav le v primeru, če bi te države zaprosi-le za pomoč. Rusija pa predlaga, da se sklene francosko-angleško-ruska vojaška zveza, ki naj bi avtomatično začela delovati, če bi nastala v katerem delu Evrope ali Azije vojna.

Ruski zunanji komisar Litvinov je odstopil. Njegova demisijska je bila sprejeta. Za njegovega nasle-dnika je bil imenovan Molotov. Listi naglašajo, da bo ostala ruska zu-nanja politika neizpremenjena.

Odstop zun. komisarja Litvinova se zelo živahno komentira v evrop-skem tisku. Mnenja pa so zelo de-ljena o vzrokih odstopa, pa tudi o njegovih posledicah. Nekateri li-sti menijo, da se bo sedaj sovjetska politika spremenila in da se bo sedaj še teže sklenila zveza med zapadnimi velesilami in Sovjetsko Rusijo. Drugi listi pa so ravno na-sprotnega mnenja.

200 angleških oficirskih in urad-niških rodbin je prišlo iz Malte in Gibraltarja v London. Odpotovali so iz Malte in Gibraltarja na poziv londonske vlade.

Nemška veleposlanika v Parizu in Londonu se vrnete na svoja službena mesta.

Nemški zunanji minister v Rib-bentrop je odpotoval v četrtek v Rim, kjer se sestane z zun. mini-strom Cianom. Kakor poročajo li-sti, bo govoril z njim predvsem o nemških zahtevah proti Poljski. Nemčija hoče pospešiti svoj nastop proti Poljski po govoru poljskega zunanjega ministra Becka.

Italijanski poslanik v Kairi je izročil egiptskemu kralju Fuadu lastnoročno pismo italijanskega kralja, da Italija v nobenem pri-meru ne bo napadla Egipta.

Japonska vlada je odklonila nemški predlog, da bi se zveza proti kominterni spremenila v vo-jnaško zvezo, ker bi nalagala taka zveza Japonski prevelikih bremen, ne nudila pa ji pravih koristi.

poročilo predsednika Čeha

Združenje je v preteklem letu izvedlo sklep glavne skupščine iz l. 1935. ter začelo zidati »Trgovski dom«. Gradbena dela so se začela 1. septembra 1938. ter bo letos dom dograjen in izročen svojemu namenu. Združenje je razvilo tudi živahno akcijo, da bi začel zidati Pokojniški zavod v Ljubljani stanovanjsko hišo v Murski Soboti. Združenje je izdelalo v ta namen obširen elaborat, kateremu je pri-ložilo bogat statistični material, ki dokazuje lep razvoj Murske So-bote. Zato bi bila tudi stanovanj-ska hiša v Murski Soboti za PZ rentabilna. PZ dosedaj še ni re-agiral na vlogo Združenja, pač pa je Združenje zvedelo, da ima PZ to zadevo v evidenci in da pride vsa stvar v razpravo, kakor hitro bodo za zidanje potrebna denarna sredstva na razpolago. (Upamo, da se bo to zgodilo kmalu, ker je dosedaj Pokojniški zavod Prek-murje preveč zanemarjal. — Opomba uredništva.)

Združenje je nadalje obnovilo svojo akcijo za otvoritev železni-ske proge Hodoš-Davidhaza-Kotor-many. Združenje se je odzvalo po-zivu okrajnega načelstva ter po-slalo potrebne podatke o rentabil-nosti te proge. Da je ta proga v resnici nujno potrebna, ve vse Prekmurje in zato je tudi to progo vse Prekmurje ponovno zahtevalo. Cim pozneje se bo ta zahteva iz-polnila, tem večji bodo stroški za obnovo proge, ki sedaj propada, ker ni v obratovanju.

Dne 1. julija je bila v Murski Soboti slovesna otvoritev okrož-nega sodišča. Slavnosti se je Zdu-ženje udeležilo korporativno, saj si je Združenje mnogo prizade-
valo, da se je ta stara zahteva Prekmurja končno vendarle iz-vedla.

Predsednik Čeh je nato poročal o vsedravnem trgovskem kon-gresu v Ljubljani, ki je pomenil velik moralni uspeh trgovstva in katerega se je udeležila številna deputacija Združenja.

Ob priliki velike povodnji v ma-ju 1938. je Združenje priskočilo na pomoč težko prizadetemu pre-bivalstvu. Prav tako pa so poma-gali tudi posamezni trgovci.

Tajnik Veble

je nato podal tajniško poročilo ter navajamo iz njegovega poročila naslednje:

Uprava je imela 8 sej, nadzorni odbor pa radi revizije poslovnih knjig dve seji. Število članstva se je znižalo za 4 na 393. Največ je trgovin z mešanim blagom, nato pa pridejo trgovine z jajci in pe-

rućino, z deželnimi pridelki, ži-vino itd.

Vajencev in vajenk je bilo 26, izpiti so napravili 4. Pomočnikov je bilo 57, trgovskih pomočnic pa 79. Nakupovalnih legitimacij je bilo izdano 73.

Blagajniško poročilo izkazuje din 178.160 dohodkov ter 92.225

† Fritz Noot

Nenadoma je umrl na Javorniku zadet od srčne kapi Fritz Noot, družabnik v beograjskem zastopstvu KID ter edini sin povsod spoštovanega gen. direktorja Karla Noota. Fritz Noot, ki je bil star komaj 32 let, je prišel iz Beograda na kratek oddih domov, obiskal Jesenice in tovarniške urade KID, nato pa se odpeljal v Javornik na graščino Nootove družine. Tu ga je nenadoma zadela kap, kateri je podlegel.

Fritz Noot je dovršil eksportno akademijo na Dunaju, nato praktical pri KID, kasneje pa je še izpopolnil svoje že obsežno strokovno znanje v Angliji, kjer je praktical v največjih podjetjih. Ko je dovršil svojo prakso v svetu, se je vrnil v Jugoslavijo in bil najprej nameščen pri velikem železarskem podjetju v Užicu, od 1. 1936. dalje pa je bil družabnik v beograjskem zastopstvu KID. Zaradi njegovega velikega strokovnega znanja, odlične prakse in sijajnih zvez je imel pred seboj še sijajno kariero in zato je njegova tako zgodnja smrt tembolj tragična.

Posebno pa sočustvuje vse prebivalstvo Gorenjskega kota s težko prizadetim očetom, povsod spoštovanim gen. ravnateljem KID Karlom Nootom, ki je izgubil sina edince in poleg tega sina, ki je bil sposoben, da v vsakem pogledu nadaljuje v duhu tradicij ugledne Nootove rodbine.

Bodi ohranjen Fritz Nootu blag spomin, ugledni Nootovi rodbini pa naše najgloblje sožalje.

Jubilej domače tvrdke Lud. Černe v Ljubljani

Te dni obhaja ugledna ljubljanska tvrdka Lud. Černe, trgovina z juvelij, zlatino, srebrnino in urami v Wolfovi ulici 3 50letnico svojega obstoja. Posebno značilen in redek je pa ta jubilej zato, ker se nahaja ta trgovina od ustanovitve pa do danes v eni in isti hiši. Dne 8. maja 1889. je pričel ustanovitelj tvrdke g. Lud. Černe star. s skromnimi prihranki prav tako skromno trgovino v Wolfovi ulici, ki je s svojo neumorno delavnostjo, predvsem pa s solidno in pošteno postrežbo dovedel do današnjega razmaha in občega ugleda. Saj je njegova trgovina najstarejša te stroke v Ljubljani splošno znana, ne samo v naši prestolici, marveč tudi širom naše velike domovine kot priznana solidna trgovina, ki je bila vedno in povsod na najboljšem glasu. Ustanovitelj tvrdke g. Lud. Černe star. je praznoval lansko leto 80letnico rojstva in se še vedno pridno udeležuje v trgovini. Vodstvo trgovine pa ima v rokah njegov sin in solastnik tvrdke g. Lud. Černe ml., splošno znani kulturni in športni delavec ter odličen družabnik, znan v vseh ljubljanskih krogih.

Ugledni domači tvrdki, ki se je po svoji solidnosti povzpela tekom polstoletja do tako lepega razmaha in slovesa, želimo še nadaljnjeje procvita, gg. lastnikoma tvrdke Lud. Černe pa naše iskrene čestitke!

Delajte za napredek trgovskih organizacij!

Uvedba obveznih legitimacij za sadne in lesne nakupovalce

Uprava Združenja trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah je poslala Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani naslednji zelo utemeljeni predlog:

Predsedništvo združenja že dalj časa opazuje kvarno delovanje nakupovalcev in to v lesni in sadni stroki ter pri ostalih deželnih pridelkih. Ob času sezone se ukvarjajo z nakupovanjem skoraj vsi kmetijski sinovi, v novejšem času celo hčerke posestnikov ter seveda tudi posestniki sami. Vse nakupuje in prodaja tudi kar križem med seboj in če končno nastopi Združenje z ovadbo zaradi šušmarstva, se mnogokrat pripeti, da krije takega šušmarja trgovca in da izjavi, da je ovađeni kupoval blago za njegov račun.

Ne škodujejo pa taki nelegalni nakupovalci le trgovini, ampak tudi producentom, ker tak nakupovalec mnogokrat kupljenega blaga niti ne prevzame, ko so se cene blagu znižale. S tem pa trpi tudi ugled pravih trgovcev, ker pač ljudje ne ločijo vedno nelegalnega nakupovalca od pravega trgovca.

Velike nepravilike so imeli tudi mnogi trgovci zaradi tega, ker so se nakupovalci pri nakupih neupravičeno posluževali njihovih tvrdk. V primeru spora je imel tak trgovec velike težave, preden je mogel dokazati, da je nakupovalec nepošteno izrabljaj njegovo firmo.

Vse take nerodnosti in nepravilike so se dogajale pred leti tudi v hmeljski trgovini. Ob času hmeljske sezone se je nateplo v Savinjsko dolino polno nakupovalcev iz raznih krajev in ti so radi velike konkurence uganjali vse mogoče nerodnosti v škodo producentov, trgovcev in upravičenih nakupovalcev. Da bi se te nepravilike uredile, je pričelo Združenje za Celje-okolico izdajati legitimacije onim nakupovalcem, ki so jih člani prijavili. Z izdajo legitimacij so se v hmeljski trgovini dosegli naravnost zgledni uspehi. Izostali so vsi neupravičeni nakupovalci, trgovski posli se odslej realno vršijo in s tem so pridobili upravičeni in legitimirani nakupovalci zopet polno zaupanje producentov.

Predsedništvo združenja bi rado doseglo, da se uvede tudi v ostalih panogah trgovine glede nakupovalcev enak red. Zaradi tega je vpeljalo legitimacije tudi za sadne in lesne nakupovalce. Ker pa prihajajo v območje Združenja tudi nakupovalci iz drugih srezov, ne more imeti akcija same celjskega okoliškega združenja pravega uspeha, dokler ne bodo obvezno izdajali legitimacij vpeljala vsa združenja v banovini. Z izdajo legitimacij nima Združenje nikakih izdatkov, nasprotno ima še poseben dohodek. Tako zahteva celjsko okoliško Združenje za legitimacijo za fiks-

ne nameščence po din 60—, za ostale nakupovalce po din 120—. Ta zahteva je povsem upravičena, ker se nakupovalec živi kakor trgovec od trgovine in je zaradi tega pravično, da prispeva svoj delež organizaciji trgovcev. Združenje pa s tem tudi štiti nakupovalca pred nepotrebnim neupravičeno konkurenco in mu s tem pripomore do boljšega zaslužka.

Združenje je vpeljalo izdajo legitimacij obvezno za svoje člane, in sicer morajo ti prijaviti kot nakupovalce tudi take osebe, ki se le tu in tam udeležujejo v tem poslu.

Uprava združenja predlaga zato Zvezi trg. združenj, da bi ta vplivala na vsa druga združenja, da

bi se pridružila njeni akciji za izdajo obveznih legitimacij za vse nakupovalce, zlasti pa za nakupovalce hmelja, lesa, sadja in deželnih pridelkov. Le na ta način bo mogoče zatreti šušmarstvo v trgovini.

Ker je predlog celjskega okoliškega združenja silno umesten, priporoča Zveza trg. združenj vsem združenjem, da se temu predlogu pridružijo ter s tem omogočijo obvezno izdajo legitimacij za vse nakupovalce.

Tajništvo Zveze trg. združenj prosi zato vsa združenja, da mu takoj sporoče svoje sklepe o uvedbi obveznih legitimacij za nakupovalce.

Denarstvo

Obtok bankovcev se je zopet znatno povečal

Izkaz Narodne banke z dne 30. aprila navaja naslednje izpremembe (vse v milijonih din):

Kovinska podloga se je povečala za 0.1 na 1.1916,66 (s premijo pa znaša skupna podloga 2.462,9).

Devize izven podloge so se zvišale za 70.5 na 485.05.

Vsota kovanega denarja se je zmanjšala za 23.3 na 306.34.

Zelo so narasla tudi posojila, ki so, se skupno povečala za 204.3, in sicer so se dvignila menična posojila za 9.2 na 1.722,65, lombardna pa za 196.1 na 252.9.

Postavka vrednostnih papirjev se je zvišala za 25.3 na 288.3.

Razna aktiva so se povečala za 8.1 na 2.076,0.

Obtok bankovcev se je povečal za 353.4 na 7.423,45, kar je v zvezi z ultimom.

Obveze na pokaz so se skupno znižale za 100,6 na 1.568,27.

Razna pasiva so izkazana s 262.7.

Zaradi močno povečanega obtoka bankovcev se je kritje znižalo od 28.18% na 27.29%, samo zlato kritje pa je padlo od 28.02 na 27.23%.

Obrestna mera banke je ostala še nadalje neizpremenjena.

Francoska banka

Bilanca državne francoske banke izkazuje za 5 milijard frankov povečan zlati sklad, ki znaša skupno 92.266 milijarde. Prirastek je nastal s prenosom iz izenačevalnega fonda, s čimer se je povečalo tudi razpoložljivo zlato v tujini. S tem je podan dokaz, da se je fondu posrečila dopolnitev zlatih in deviznih rezerv in da si je frank pridobil spet ugled. Zato je frank že znatno oz. preveč napredoval proti funtu in dolarju. Za obrambo pred nezdravim skokom je bila fondu povečana re-

zerva domače valute na žiro račun od 3'8 na 17'8 milijarde.

Povečal se je istočasno tudi obtok in sicer za 964 milijonov na 123 milijard, na približno isto višino kot v septembru 1938. Naraslo je spravljajanje denarja, zato tudi menični del. Zmanjšal se je lombard in predumji; povečale so se obveze na pokaz za 4'8 na 144'8 milijarde, vendar pa je kritje naraslo od 62'35 na 63'73 %.

Tečaji vrednostnih papirjev so na beograjski borzi zopet popustili. Volna škoda, ki je notirala že 450, je padla na 445 din. 7% Blair je bil po 90—90'50, stabilizacijsko posojilo pa po 98'50. Razpoloženje na trgu je nestalno in tečaji popuščajo, ker je zanimanje zelo majhno.

Delnice Anglo-česke ter Praške kreditne banke so sedaj po likvidaciji vseh podružnic obeh bank na sudetskem ozemlju, prešle skoraj izključno v last českega kapitala. Dočim je bilo poprej v rokah Angležev 32% delnic, je sedaj le še 12%. Nemci nimajo v obeh teh bankah nobenega deleža. Vse podružnice obeh bank na sudetskem ozemlju so bile prodane nemškemu denarnim zavodom.

Slovaška vlada je odredila zamenjavo starih češkoslovaških bankovcev za nove slovaške bankovce, ki pa so dejansko stari čsl. bankovci, le da imajo pretisk »Slovenski stat«. V kratkem pa bo izdala slovaška vlada čisto nove slovaške bankovce.

Obtok bankovcev nemške Rajhsbanke se je zmanjšal v času od 15. do 23. aprila za 139 na 9022 milijonov RM. V koliko pa se je povečal obtok davčnih čekov, ni znano.

Banka češkoslovaških legij bo izplačala za 1. 1938. 4%no dividendo, za 1. 1937. je izplačala 6%no.

Davčni svetovalec

G. I. K. v Fr. — Vprašanje:

Ocena dohodkov

Naša davčna uprava računa za služek pri hektoltru potočenega vina enako gostilničarju, ki potoči 100 hl vina, kakor pa gostilničarju, ki potoči le 20 hl, dasi zaslužek pri tem nikdar ne more biti tako velik. Prosim za pojasnilo, ali bi se dalo v tej zadevi kaj ukreniti.

Odgovor: Davčni odbor bo načelno moral vedno upoštevati dejanske dohodke. Vendar to ni vedno mogoče in si pomaga na ta način, da ocenjuje zaslužek po nekih pavšalih, ki naj nadomeste

dejanske dohodke. Nekateri davčne uprave pri tem že sedaj upoštevajo, da je zaslužek individualen in da se pri točenju pijač tem manj zasluži, čim manj se jih iztoči, ker so režije tudi pri različnih količinah več ali manj enake. Druge davčne uprave pa ne kažejo pri tem nobene uvidnosti in se krčevito drže tako zvanega ključa. Da odpravi ta nedostatek, bo finančna direkcija, po naših informacijah, v kratkem izdala navodilo, kako naj se v takih primerih postopa. Navodilo bo baje podrobno določalo, koliko se zasluži, če se iztočijo manjše količine. Zaslužek znaša tem manj, čim manj se iztoči in doseže zaslužek normalno izmero šele pri okoli 100 hl. Informirajte se pri svoji davčni upravi, če je to navodilo že prejela, če ne pa pišite nam, da ga Vam prilično priskrbimo.

Zunanja trgovina

500 milijonov lir blagovnega kredita ponuja Italija

Italijanske industrijske skupine ponujajo Jugoslaviji blagovne kredite v višini pol milijarde lir. To posojilo bi se moralo vrniti v petih letih. Obrestna mera bi bila znosna. Del tega blaga pa bi se moral plačati v devizah, ker mora tudi Italija plačati surovine za te izdelke v devizah. Kakor se poroča, bi se moralo v devizah plačati okoli 20 % tega blaga.

Narodna banka bo po poročilih iz Beograda najbrže dajala uvozna dovoljenja za surovine oz. devize po tem ključu: za bombažno vlakno do 70% lanskega uvoza, za loj 50% in za goveje usnje do 60% lanskega uvoza. Razlika med zahtevano količino in lanskim uvozom se bo pokrila s kompenzacijami.

Nemčija je ponudila naši vladi večji blagovni kredit, da bi s tem paralizirala svoječasne ponudbe Francije, Belgije in Anglije. Baje je pripravljena Nemčija dovesti kredit v višini 200 milijonov RM.

Britanska delegacija v Romuniji je dobila iz Londona pooblastilo, da more zvišati angleško posojilo Romuniji, obrestno mero pa znižati od 6 na 5 in pol odstotka. Trgovinska pogajanja delegacije se nadaljujejo. Nastale so sicer razne težave v zvezi z deviznimi vprašanji, vendar pa je bilo že doseženo soglasje o ustanovitvi nove romunsko-britanske trg. družbe.

Posebna družba za uvoz masti se je ustanovila z državno pomočjo v Italiji.

Končana so bila trgovinska pogajanja med Poljsko in Madžarsko. Določeni so bili novi kontingenti za zamenjavo blaga med Madžarsko in Italijo.

Stanje naših kliringov

Po izkazu z dne 30. IV. so se naše terjatve proti Nemčiji znižale za 6,6 milijona din, naš dolg Češkoslovaški pa se je znižal za 10,2 milijona Kč. Stanje naših kliringov kaže naslednja tabela (vse številke v milijonih dotične valute).

	30. 4.	22. 4.
Aktivni kliringi:		
Bolgarska din	1,63	1,70
Nemčija RM	15,58	16,05
Turčija din	17,10	17,06
Španija pezeta	2,93	2,93
Pasivni kliringi:		
Belgija belg	1,98	1,98
Bolgarska din	0,78	0,58
Italija din	38,86	35,929
Madžarska din	4,73	2,02
Poljska din	8,82	7,08
Romunija (din)	5,56	3,94
Češkoslovaška Kč	14,86	25,08
Šveica šv. fr.	1,87	1,92

BIRMANSKA DARILA

ure, zlatnina, srebrnina in optični predmeti po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar, LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠTEV. 36

»E L K A«

TOVARNA TRIKOTAŽE A. D.
BEOGRAD

priporoča svoje izdelke:

nogavice, svileni ženski perilo,
kopalne obleke in vse ostale pletenine

Likeri
Dokorny

vodeča

znamka

Doma in po svetu

Ban dr. Natlačen je zaključil svoje inspekcijsko potovanje po severni Sloveniji. Priručni sprejem v vseh krajih ter odločne nacionalne manifestacije vsega prebivalstva so dokazale, da se more Jugoslavija na svoje obsejno prebivalstvo popolnoma zanesti.

Zadružni kmetijski strokovnjak Alojzij Strekelj je umrl v Beogradu na moru v Dalmaciji v visoki starosti 82 let. Pokojnik je bil rojen v Komnu na Krasu. Kot kmetijski strokovnjak je živel v najožji zvezi s kmetijskim ljudstvom ter zato užival tudi njegovo popolno zaupanje ter bil izvoljen l. 1901. za deželnega, l. 1906. pa za državnega poslanca. Največja njegova zasluga je obnova vinogradov na Gorškem. Bil je človek plemenitega značaja in odločen narodnjak. Večna slava njegovemu spominu!

V Zagrebu je po daljši bolezni umrl poslanec Sava Mamula. Izvoljen je bil na listi dr. Mačka.

Za pomočnika finančnega ministra sta bila imenovana dr. Anton Sladović, bivši direktor finančne uprave v Zagrebu in po rodu Dalmatince, ter dr. Milan Horvatski, načelnik drž. računovodstva in bivši dobrovoljec.

Za načelnika carinskega oddelka v finančnem ministru je bil imenovan Slovenec dr. Pavlič, znan kot velik strokovnjak v carinski službi.

Naš članek »Mariborska kaznilnica — velepodjetje« je ponatisnil »Obrtni vestnik« v celoti. Prepričamo vsakemu listu prav radi pravico, da ponatisne kar koli iz našega lista, vendar le z navedbo vira. Naj v bodoče to upošteva tudi »Obrtni vestnik«.

»Jugosl. Lloyd« je ponatisnil naš uvodnik o nepotrebnosti in škodljivosti tajnosti, a pri tem ne navaja vira, temveč nasprotno celo dostavlja, kakor da bi šlo za originalen dopis njemu. Mislimo, da zadostuje, če to le konstatiramo.

V »Službenih« novinah je objavljena uredba z zakonsko veljavo o prenosu premoženja verskega zaklada v last in upravo cerkvenih oblasti.

Nov mestni svet je bil imenovan v Skopju. Prejšnji župan Jovanović, ki je bil velik prijatelj doktorja Milana Stojadinovića, je bil razrešen svoje dolžnosti. Za župana je bil imenovan Kosta Čokadžić, predsednik zdravniške zbornice.

Prva jugoslovanska tvornica vagonov v Slavenskem Brodu je dobila naš železniški direktorji 10 modernih lokomotiv. Pri poskusni vožnji so se vse lokomotive izvrstno obnesle. Upamo, da se ne bodo več naročale po nepotrebnem lokomotive v tujini.

Kmetijsko ministarstvo je odkupilo na veliki žirinski razstavi v Novem Sadu vso živino, ki je ostala brez kupcev, t. j. 30% vse razstavljene živine. Ta živina bo sedaj darovana raznim občinam v državi. Če je bila v resnici živina, ki je ostala, neprodana, najboljša, o tem dvomimo.

Drž. svet v Beogradu je praznoval te dni svojo stoletnico.

»Zenica« namerava znatno razširiti ter so v ta namen določene investicije za 150 milijonov din. Razširjenje obratov bi izvedli Nemci. Povečala se bo tudi valjarna v Zenici. Tudi to delo bodo izvršili Nemci.

Nov rudnik železne rude se začne izkoriščati v Brasnovi pri Prijedoru. Novi rudnik daje limonit s 45—48% železa.

Italijansko-angleška konferenca je sklicana v Kairo. Sklepala bo o sklenitvi nenapadnega pakta med Italijo in Egiptom.

Novi angleški veleposlanik Percy Lorain je prišel v Rim. Na kolidoru ga je pozdravil zun. minister grof Ciano.

Nemška vlada je ponudila vsem nordijskim državam pakt o nenapadanju. Ni še znano, kako bodo nordijske države odgovorile na to ponudbo.

Angleška vlada je silno poostрила nadzorstvo nad nemškimi državljani, ki širijo narodno socialistično propagando. Več Nemcev je bilo zaradi te propagande že izgnanih iz Anglije.

Za predsednika nove češko-moravske vlade je bil imenovan gen. Eliáš.

Poljska ima danes 1.300.000 vojakov pod orožjem. Vojska je postavljena ob nemški meji ter ob Gdanskem.

Poljska vlada se pogaja z dansko vlado o uvedbi rednega zračnega prometa med Varšavo in Kodaňem. Na ta način bi imela Poljska redno zračno zvezo z Anglijo, ne da

bi morala letala preleteti nemško ozemlje.

Poljska je imela po uradnih podatkih 1. januarja 1939. 35 milijonov prebivalcev.

Nemške vojne ladje, ki so pretekli teden prišle v Sredozemsko morje, so odplule skozi Gibraltarško ožino proti zapadu.

Predsednik Roosevelt je zahteval od kongresa nov kredit v višini pol-druge milijarde dolarjev za izpolnitev oboroževanja na kopnem in v zraku.

Kongres je z 264 proti 120 glasov

vom odklonil predlog republikancev, ki je hotel onemogočiti Rooseveltovo namero o reorganizaciji uprave. Glasovanje pomeni pomembno zmago Roosevelta.

Predsednik Roosevelt je v nedeljo otvoril svetovno razstavo v Newyorku. Udeležba ljudi je bila velikanska. Razstava je napravila na vse obiskovalce silno mogočen vtis.

Parlamentarni tajnik angleškega ministristva vojne mornarice je izjavil na nekem govoru, da je angleška vojna mornarica zadosti močna, da se lahko upre vsaki kombinaciji. Še nadalje pa se angleško vojno brodovje izpopolnjuje ter se sedaj dela v angleških ladjedelnih: 9 oklopnice, 23 križark,

39 rušilcev, 19 podmornic, 6 matičnih ladij za letala ter veliko število manjših ladij. Že sedaj so gotove: 4 oklopnice, 4 nosilci letal, 7 križark po 5000 ton, 10 rušilcev in 5 podmornic. Skupna tonaža novih bojnih ladij znaša skoraj 1 milijon ton.

Na severozahodnem Japonskem je bil močan potres. Nad 1000 hiš se je podrlo. Cela ribiška vas se je pogreznila v morje. Poročila pravijo, da je bilo več ko sto ljudi ubitih.

Velik meteor je padel v državi Texas v Ameriki ter eksplodiral, kar je povzročilo med nekaterimi vraževernimi Amerikanci silno paniko. Nekateri so trdili, da pomeni meteor vojno.

Ustanovitev Poljsko - jugosl. trgovinske zborn. v Beogradu

V prostorih poljsko-jugoslovanske lige je bil v petek 28. aprila ustanovni občni zbor Poljsko - jugoslovanske trgovinske zbornice, ki so se ga udeležili številni zastopniki naših gospodarskih in državnih ustanov ter ugledni gospodarski ljudje. Občni zbor je otvoril gen. direktor Francosko-srbske banke v Beogradu Rudolf Pile, ki je na kratko razložil namen nove zbornice. Naglasil je, da je izkušnja dokazala, da bi se mogli trgovinski odnosi med Poljsko in Jugoslavijo znatno povečati. To je tudi v našem interesu, ker pomeni Poljska dober in velik trg, ki more sprejeti mnogo naših izvoznih predmetov. Pa tudi kot dobaviteljica je Poljska za nas zelo važna. Njeni industrijski izdelki so po svoji kakovosti na glasu, poleg tega pa more Poljska dobavljati tudi predmete, ki niso stoođotno njen izdelek. Obseg zunanje trgovine med Poljsko in Jugoslavijo se je v zadnjih letih gibal med 100 do 120 milijoni din. Naš izvoz v Poljsko narašča in je že večji kot naš uvoz iz Poljske.

Za gen. dir. Pilecem je povzel besedo minister in poljski poslanik na našem dvoru g. Roman Debiecki. Izrazil je svoje veselje, da more sodelovati pri ustanovitvi Poljsko-jugoslovanske trgovinske zbornice. Ustanovitev te zbornice dokazuje, da raste zanimanje za poljsko-jugoslovanski trgovinski promet. L. 1931. ustanovljeni poljsko-jugoslovanski gospodarski odbor si je pridobil velike zasluge za gospodarsko zblizanje Jugoslavije in Poljske, zlasti v časih, ko je še obstojal kompenzacijski biro, ki je skrbel za organizacijo jugoslovanskih razstav na velesejmih v Poljski in ki je dajal podrobne informacije o možnostih za razne medsebojne trgovinske posle.

Z ustanovitvijo zbornice je dana nova možnost za nadaljevanje pred osmimi leti začete akcije. Smatra za svojo prijetno dolžnost, da se pri tej priliki zahvali vsem članom in upravi odbora za njih dosedanje delo, zlasti pa mora naglasiti: »Vse predsednik odbora Brankovića, ki je šest let vodil delo odbora.

Vzajemno razumevanje, ki vlada med obema bratskima državama, med Poljsko in Jugoslavijo, daje dobro podlago za medsebojni trgovinski promet. Perturbacije v svetovni zunanji politiki ter neprestani dvig raznih omejitev v mednarodni trgovini seveda danes ne olajšujejo trgovinskega prometa. V teh težavnih razmerah je še zlasti važno, da dve državi, ki se gospodarsko medsebojno dopolnjujeta in ki imata sorodne črte gospodarskega razvoja, utrdita svoje sodelovanje na gospodarskem polju. To storita tem laže, ker njunega sodelovanja ne ovirajo nobeni nasprotujoči si interesi.

V zadnjih letih so se sicer številke v poljsko-jugoslovanskem trgovinskem prometu znižale, toda v lanskem letu je obseg trgovinskega prometa zopet dosegel vi-

šino v l. 1932.—36., t. j. nad 113 milijonov din. Prvi meseci letošnjega leta pa izkazujejo še večji dvig.

Glavna naloga nove zbornice je, da še bolj poglobi gospodarske stike med obema državama. Se podrobneje spoznavanje gospodarske strukture obeh držav bo še olajšalo delo zbornice. Z željo, da bi dosegla nova zbornica čim bolj uspehe, je zaključil poslanik Debiecki svoj z velikim odobravanjem sprejeti govor.

Nato so bile prebrane številne pozdravne brzojavke, ki so prišle iz vseh krajev Poljske od najodličnejših poljskih gospodarskih organizacij in poljskih privrednikov.

Sledile so volitve ter so bili soglasno izvoljeni: za predsednika gen. direktor Francosko-srbske

banke Rudolf Pile, za 1. podpredsednika Milan Novaković, pomočnik kmetijskega ministra, za drugega podpredsednika Vojislav Petković, podpredsednik beogradske trgovinske zbornice, za tretjega podpredsednika pa dr. Velimir Stojković, minister v p. Glavni tajnik nove zbornice je Vladimir Novakovski, delegat Drž. izvoznega zavoda v Varšavi blagajnik pa Aleksander Nikolajević, vice-direktor Obč. jugoslov. bančnega društva v Beogradu. Od Slovencev so bili izvoljeni kot člani uprave zbornice: Ivan Avsenek, industrialec, Stanko Florjančič, trgovec iz Ljubljane in senator Franc Smodej. Kot delegata sta bila izvoljena za savsko banovino industrialec Julij Flaker in za dravsko banovino trgovec Stanko Florjančič.

Cene na zagrebškem trgu so se dvignile

Veliko število tujcev, ki se nahajajo v Zagrebu zaradi spomladanskega sejma, je vplivalo tudi na vse zagrebške trge živil. Kupčija na trgu je živahna, zaradi večjega povpraševanja pa so se cene dvignile. Tako se je dvignila cena govejeja mesa za 1 do 2 din, cena teletine pa za 1,50 do 2 din za kg. Večje je bilo tudi povpraševanje po jagnjetini, a se cena ni spremenila. Jajca so se nadalje po 50 do 75 par. Ponudba mleka in mlečnih izdelkov je zelo velika. Cena surovega masla nekoliko popušča. Ponudba perutnine je nezadostna ter so zato cene še vedno visoke. Tako so se prodajale pitane gosi po 60 do 70 din, nepitane po 20 do 30, kokoši so bile po 25 do 30, petelini po 20 do 30 din, piške so se prodajale po 14, p. tudi po 20 din za žival, enako o visoke cene za zaklano perutnino.

Zelo dobro pa je zagrebški trg založen s povrtnino, ki je odlične kakovosti. Cene beluš so padle na 12 din za kg. Poljske vrste pa se še vedno prodajajo po 30 din. Na trgu se prodajajo tudi že prve letošnje buče, in sicer po ceni 22,25, pa tudi po 35 din za kg. Na trg je prišla tudi že prva letošnja paprika, in sicer sladka zelena iz Italije, ostra pa iz Niša. Kilogram prve paprike je bil po 100 do 180 din, kar pomeni, da je bila ena po 10 do 18 din! Velika je ponudba kumar, ki so se prodajale po 14 do 20 din za kg. Tudi prve češnje so se že pojavile na trgu ter so bile silno drage. Češnje boljših vrst so se prodajale po 50 do 60 din, dočim so bile v Beogradu po 40 do 45 din. Nekaj je bilo na trgu tudi prvih jagod, ki so bile silno drage, a so se takoj prodale.

Lesne cene na ljubljanski borzi

due 4. maja 1939.

Smreka, jelka:	din	din
Hlodi I. II., monte	155—	195—
Brzojavni drogovi	160—	190—
Bordonali merkantilni	180—	200—
Filerji do 5/6"	200—	220—
Trami ostalih dimenzij	180—	200—
Skorete, komične, od 16 cm dalje	390—	410—
Skorete, paralelne, od 16 cm dalje	465—	505—
Skorete, podmerne, od 10—15 cm dalje	395—	425—
Deske-plohi, kon., od 16 cm dalje	340—	370—
Deske-plohi, par., od 16 cm dalje	370—	400—
Brusni les za celulozo	135—	145—
Kratice, za 100 kg	38—	42—
Bukev:		
Hlodi, od 30 cm dalje, I. II.	105—	135—
Hlodi za furnir, čisti, od 40 cm dalje	200—	230—
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte	250—	290—
Deske-plohi, naravni, oštrorobi, I. II.	420—	500—
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte	320—	370—
Deske-plohi, parjeni, oštrorobi, I. II.	530—	630—

Hrast:		
Hlodi I. II., premera od 30 cm dalje	205—	305—
Bordonali	750—	850—
Deske-plohi, boules	800—	900—
Deske-plohi, neobrobjeni I. II.	700—	750—
Deske-plohi, oštrorobi (podnice)	800—	900—
Frizi I./II., širine 5, 6 in 7 cm	710—	780—
Frizi I./II., širine od 8 do 12 cm	800—	920—
Oreh:		
Plohi, neparjeni, neobrobjeni I. II.	800—	900—
Plohi, parjeni, neobrobjeni I. II.	1000—	1100—
Brest:		
Plohi, neobrobjeni I. II.	480—	550—
Javor:		
Plohi, neobrobjeni I. II.	500—	600—
Jesen:		
Plohi, neobrobjeni I. II.	800—	900—
Lipa:		
Plohi, neobrobjeni I. II.	450—	550—
Parketi:		
hrastovi, za m ²	58—	68—
bukovi, za m ²	35—	45—
Železniški pragovi		
260 m 14x24		
hrastovi, za 1 komad	38—	49—
bukovi, za 1 komad	24—	27—

Znana je točna postrežba Vaše cenj. trdke, kafera postane sodobnejša, ako si nabavite „Phänomen“ dobavno kolo. S hitro in točno postrežbo obdržite ne samo krog svojih odjemalcev, pač pa se ta znatno poveča. S tem bo dosežen Vaš cilj, to je u s p e h

PHÄNOMEN

Ign. VOK, Ljubljana
Tavčarjeva ul. 7

Drva:
bukova, za 100 kg . . . 11— 12—
hrastova, za 100 kg . . . 9— 11—
Oglje:
bukovo, za 100 kg . . . 48— 54—
scanelac, za 100 kg . . . 56— 60—

Dobave - licitacije

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 10. maja ponudbe za dobavo ključavnic za vrata.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 10. maja ponudbe za dobavo raznih pisarniških potrebščin, ročnega orodja in razne črne železne pločevine.

Stab za utrjevanje v Ljubljani I. oddelek sprejema do 10. maja ponudbe za dobavo avtogum in akumulatorjev; 15. maja aparatov za varjenje in rezanje.

Uprava vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu sprejema do 12. maja ponudbe za dobavo stroja za razmnoževanje načrtov, vodovodno-inštalacijskega materiala, razni štetki in šamotne moke; 13. maja svinjske dlake, hidravličnih dvigal; 16. maja kartonskih patron za signale; 17. maja prečice za opasnice; 19. maja lanenega sukanca; 20. maja profilnega železa, hrastovih pragov; 22. maja raznih žarnic.

LICITACIJE

Dne 8. maja bo pri zavodu »Obilicevo«, Krusevac-Obilicevo, licitacija za napravo dvorane in dne 10. maja delavske čakalnice na Ravnjaku; 12. maja raznih kemikalij; 16. maja raznega laboratorijskega materiala in difenilamina; 20. maja instalacije za proizvodnjo generatorskega plina; 22. maja vodogrevnih cevi; 23. maja centralita.

Dne 9. maja bo pri štabu dravske divizijske oblasti v Ljubljani inženirski oddelek, licitacija za popravilo objekta vojašnice kralja Aleksandra I.; 19. maja za napravo šupe v Velikih Blokah za spravljanje vozil.

Dne 9. maja se bo pri štabu za utrjevanje v Ljubljani (I) sklepala pismena pogodba za dobavo 2 skobelnikov; 10. maja raznega vodovodnega inštalacijskega materiala; stroja za rendiranje lesa in mizarškega stroja; 11. 12. in 13. maja bencinskih in dizelomotorskih sesal ter dveh skobelnikov; 12. maja dveh strojev za rendiranje lesa.

Dne 10. maja bo pri upravi savske banovine v Zagrebu licitacija za oddajo vseh ključavnic kralja Aleksandra I.; 19. maja za napravo šupe v Velikih Blokah za spravljanje vozil.

Dne 13. maja bo pri upravi zavoda »Čačak« v Čačku licitacija za dobavo raznih kotlov iz jeklene pločevine.

Sejmi

8. maja: v Apačah, Brežicah, Črni, Središču, Sv. Nikolaju v Polju, Crenšoveh.

9. maja: v Ormožu, Ljutomeru, Mariboru, Dravogradu, Smarju na Dol., Kamniku.

10. maja: v Celju, Triboljah.

11. maja: v Turnišču, Toplicah, Sodražici.

12. maja: v Mariboru, Lembergu, Planini, Slov. Gradcu, Teharjih, Koprivniku, Veliki Loki, Zagorju ob Savi.

13. maja: v Brežicah, Celju, Triboljah, Gradacu.

Radio Ljubljana

Sobota 6. maja. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Nove umetnine v cerkvah kamniškega okraja (Franc Zen) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Poziv k plesu (plošče) — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: Vesel živalski krog: V znamenju Bika se sonce premika. In svoje vplive zemlji podtika. Pešter večer. Besedilo sestavil FM. Izvajajo člani rad. igr. družine. Sodelujeta Jožek in Ježek — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja 7. maja. 8.00: Pihalni trio (gg. M. Raubar, klarinet, V. Čampa, flavta, G. Loparnik, fagot) — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Plošče — 10.00: Verski govor (dr. Vilko Fajdiga) — 10.15: Prenos cerkvene glasbe iz zavoda sv. Stanislava v St. Vidu — 11.00: Komorna glasba (plošče) — 11.30: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Napovedi — 13.20: Cimermanov kvartet in Litijski kvintet — 17.00: Kmet. ura: Gospodarska navodila in tržna poročila — 17.30: Koncert radijskega orkestra — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Naši Baranci — 19.50: Prenos šmarnic iz cerkve sv. Petra v Ljubljani — 20.30: Plošče po željah — 21.15: Melody-jazz — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Koncert jugoslovanske klavirske glasbe, izvaja g. prof. L. M. Škerjanc.

Ponedeljek 8. maja. 12.00: Koncert zbora mestne ženske realne gimnazije v Lj. in radijski orkester, dirigent: D. M. Šijanec — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravstvena ura: Božjastne blodnje (dr. Bogomir Magajna) — 18.20: Udovičeva in Lovšetova (plošče) — 18.40: Kulturna zgodovina koroških Slovencev: Prosvetljena doba (prof. Lojze Potočnik) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura: Naša likovna umetnost in kritika — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Spominska proslava ob 5letnici smrti p. H. Sattnerja. Poje Sattnerjev zbor, dirigent: A. Neffat, orgle: p. S. Majhenič — 21.00: Ruske koncertne suite (Radijski orkester) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Prenos plesne glasbe iz restavracije »Emona«.

Milijoni ljudi uporabljajo in hvalijo že 50 let
ŠMOL-pasto

PROIZVOD
UNIO DRUŽBA, MARIBOR

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

**LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6**

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte, štrac, jourmale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

POZOR! TOVARNARJI! TRGOVCI!

Trgovina z mešanim blagom v večjem industrijskem mestu na Gorenjskem, ter na zelo prometnem prostoru, prevzame dober predmet v samoprodajo za Gorenjsko, ali samo za dotično mesto. Ponudbe na upravo Trgovskega lista pod »Dober predmet Gorenjska«

Naprodaj je 95 ha velik gozd ali pa les na panju takoj ali pozimi. Kje, pove Kmetška posojilnica v Ljubljani.

Vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nas je naš srčno-dobri, skrbni, nepozabni oče in tast, gospod

VIKTOR ROHRMANN

veletrgovec in meščan ljubljanski, odlikovan z redom Sv. Save IV. razreda

po delapolnem in družini posvečenem življenju v 81. letu starosti, previden s tolažili sv. vere za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 28 na pokopališče k Sv. Križu, kjer ga položimo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

LJUBLJANA dne 5. maja 1939.

Globoko žalujoči ostali

PROMETNA BANKA D. D.

**V LJUBLJANI
STRITARJEVA ULICA 2**

Telefon 21-49

**Ugodni trgovski krediti
Eskompt menic — Nakazila
v inozemstvo**

Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve

Obrestovanje vlog od **4%** do **5%**

V globoki žalosti naznanjamo vsem poslovnim prijateljem pretresljivo vest, da je sin generalnega ravnatelja naše družbe, gospod

FRITZ NOOT

družabnik v beograjskem zastopstvu naše tvrdke

nenadoma preminul v sredo dne 3. maja na Javorniku. Pogreb bo v petek dne 5. t. m. popoldne na pokopališče na Koroško Belo.

Pogrebni sprevod krene ob 15.30 izpred javorniškega gradu. Blagopokojniku, ki je bil našemu podjetju vesten sotrudnik, bomo ohranili trajen in časten spomin.

JESENICE dne 4. maja 1939.

Kranjska Industrijska družba

**TA VARSTVENA ZNAMKA
NA STEKLENICI**

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN OKEN PRIZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO

Sidol

katere vsled kemičnih sestavin vse te predmete ČISTI, POLIRA, OHRANI, DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!

1—2%, ti Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

listega z rdečimi srci,

našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!

Manufakturna veletrgovina F. Hrehorič

**LJUBLJANA
Tyrševa cesta 28**

Ustanovljeno 1850

Zaloga vseh vrst stekla, porcelana in keramike. Stavbno in umetno steklarstvo. Specialna zaloga in okvirjenje slik

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA

Wolfova ulica št. 4

Telefon 33-80